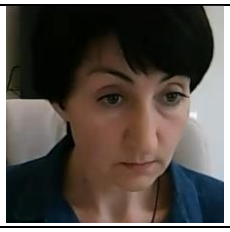
	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ **ОПП «Менеджмент»** **ОСНОВИ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ** **Спеціальність:** 073 «Менеджмент» **Галузь знань:** 07 «Управління та адміністрування»		
Освітньо-професійний ступінь:	Фаховий молодший бакалавр		
Статус дисципліни відповідно до навчального плану	Обов'язкова освітня компонента освітньо-професійної програми «Менеджмент»		
Мова викладання:	українська		
Курс, семестр	Другий курс 3 семестр		
Семестровий контроль	Екзамен		
Обсяг дисципліни: кредити ЄКТС/ кількість годин	Обсяг дисципліни 4 кредити / 120 годин		
Аудиторні заняття, годин:	Всього	Лекції	Практичні
денна форма:	46	26	20
заочна форма:	-	-	-
Самостійна робота, годин:	Денна форма – 74	Заочна форма –	
Мета курсу	формування у здобувачів фахової передвищої освіти системи знань про базові економічні категорії, механізми товарного виробництва, принципи функціонування ринку та загальне бачення економіки як фундаменту для подальшого вивчення спеціалізованих дисциплін.		
Завдання курсу	– засвоєння понять обмеженості ресурсів, безмежності потреб та проблеми економічного вибору; – вивчення типів економічних систем, ролі власності та відносин розподілу; – аналіз ринкового механізму (суть попиту, пропозиції та формування рівноважної ціни) без складного математичного моделювання; – розуміння умов товарного виробництва, еволюції грошей, а також ролі підприємництва і держави в сучасній економіці		
Компетентності	**ЗК 5.** Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. **ЗК 7.** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. **ЗК 8.** Здатність виявляти ініціативу та підприємливість. **СК 9** Здатність проводити економічні розрахунки		
Результати навчання	**РН 8.** Знаходити оптимальні, обґрунтовані, творчі рішення для розв'язування професійних завдань. **РН 11.** Здійснювати пошук, збирання, оброблення й аналізування інформації у професійній діяльності.		
Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти	Оцінювання якості підготовки здобувачів фахової передвищої освіти з дисципліни «Основи економічної теорії» здійснюється на кожному етапі навчання за 100-бальною шкалою з урахуванням чітких критеріїв для кожного виду навчальної діяльності. Підсумкова оцінка складається зі стартової складової (максимум 60 балів) та екзаменаційної складової (максимум 40 балів). 1. Оцінювання роботи на практичних (семінарських) заняттях (максимум 16 балів: 8 занять × 2 бали) 2. Оцінювання самостійної роботи (максимум 16 балів: 8 завдань × 2 бали): 3. Критерії оцінювання індивідуального завдання / ІНДЗ (максимум 8 балів) 4. Критерії оцінювання модульного контролю / МКР (максимум 20 балів) 5. Умови допуску до підсумкового контролю (екзамену): Відповідно до Положення про систему оцінювання, для допуску до екзамену здобувач освіти зобов'язаний виконати всі обов'язкові види навчальної роботи (відпрацювати практичні заняття, написати МКР, захистити ІНДЗ) та набрати позитивну кількість балів за стартовою складовою.		

	6. Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю — Екзамену (максимум 40 балів): Відповідно до Положення, мінімальна сума балів за екзаменаційну складову, за якої екзамен вважається складеним, дорівнює 25 балам. 7. Оцінювання додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності (заохочувальні бали): За рішенням викладача здобувачам можуть присуджуватися бонусні бали за активну участь у наукових конференціях чи гуртках з економічної проблематики, підготовку фахових публікацій, участь в олімпіадах, а також ідеальне відвідування всіх занять та наявність власного якісного рукописного конспекту. Заохочувальні бали додаються до загального рейтингу в межах встановленого Положенням максимуму. *Примітка: Заохочувальні бали додаються до загального рейтингу, проте загальна сума балів за стартовою складовою або дисципліною не може перевищувати встановленого Положенням максимуму.*
Зміст навчальної дисципліни:	**ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.** **БАЗОВІ ПОНЯТТЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ ТА СИСТЕМИ** **Тема 1. Предмет, метод та еволюція економічної думки** Формування базового економічного понятійного апарату. Предмет економічної теорії та її функції. Основні етапи еволюції поглядів на економічні процеси. Загальнонаукові та специфічні методи економічних досліджень. **Тема 2. Потреби, ресурси та проблема економічного вибору.** Сутність та класифікація економічних потреб і ресурсів. Обмеженість ресурсів та безмежність потреб як фундаментальна суперечність розвитку суспільства. Проблема економічного вибору. Альтернативна вартість та принципи побудови кривої виробничих можливостей. **Тема 3. Економічні системи: типи, власність та відносини розподілу** Сутність і структурні елементи економічної системи. Характеристика традиційної, командної (планової), ринкової та змішаної економік. Сутність власності, її економічний та правовий аспекти. Роль та основні форми власності в суспільстві. Відносини розподілу. **ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.** **РИНКОВИЙ МЕХАНІЗМ, ПІДПРИЄМНИЦТВО ТА ДЕРЖАВА** **Тема 4. Товарне виробництво, гроші та їх еволюція в сучасній економіці** Умови виникнення та основні риси товарного виробництва. Товар і його властивості. Історичне виникнення та еволюція грошей (від товарних до електронних). Функції грошей. Суть кредиту на базовому рівні (без глибокого вивчення банківської системи та монетарної політики, які розглядатимуться у макроекономіці). **Тема 5. Ринковий механізм: суть попиту, пропозиції та формування рівноважної ціни** Поняття ринку, його умови, структура та функції. Закон попиту і закон пропозиції. Аналіз взаємодії попиту і пропозиції як графічного інструменту, механізм формування рівноважної ціни. (Увага: математичне вимірювання еластичності, розрахунок коефіцієнтів та моделювання поведінки споживача не розглядаються, оскільки перенесені до курсу «Мікроекономіка»). **Тема 6. Підприємництво, капітал та види підприємницьких структур** Сутність, принципи та функції підприємництва. Загальні організаційно-правові форми підприємницької діяльності (ФОП, товариства, корпорації). Роль та кругообіг капіталу в економіці. (Увага: оптимізація випуску через ізокванти/ізокости та детальні розрахунки витрат перенесені у мікроекономіку). **Тема 7. Доходи населення, соціальна політика та роль держави в економіці** Механізми розподілу доходів у ринковій економіці (заробітна плата, рента, відсоток, прибуток). Нерівність доходів та соціальний захист населення. Необхідність державного втручання в економіку. Загальні функції держави у змішаній економіці (без розрахунку мультиплікаторів та моделювання макроекономічної рівноваги, що є предметом макроекономіки).
Пререквізити	Вивчення дисципліни «Основи економічної теорії» відбувається у 3-му семестрі та базується на знаннях, отриманих під час шкільної підготовки.
Постреквізити	Цей курс є фундаментальною теоретико-методологічною базою, яка забезпечує логічну наступність для вивчення в четвертому семестрі обов'язкового фахового курсу «Мікроекономіка», а в п'ятому семестрі — «Макроекономіки». Також набуті знання будуть необхідними для успішного опанування таких професійних дисциплін, як «Планування та організація діяльності підприємства», «Технологія заснування власної справи та управління бізнесом» та «Основи маркетингу»
Інформаційне забезпечення	***Основна:*** 1. Економічна теорія : навч. посіб. для самост. роботи студентів / М. А. Мащенко та ін. ; за заг. ред. М. А. Мащенко. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2022. 266 с.

	2. Економічна теорія : навч. посібник / Н. М. Каменева та ін. Харків : УкрДУЗТ, 2019. 163 с. 3. Економічна теорія : навч. посібник / уклад.: М. І. Колосінська, С. І. Белей, С. В. Бойда. Чернівці : Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 200 с. 4. Кокарєв І. В. Основи економічної теорії : навч. посібник. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2020. 100 с. 5. Основи економічної теорії : навч. посібник / І. О. Ревак та ін. Львів : Львів. держ. ун-т внутр. справ, 2019. 191 с. 6. Економічна теорія / за ред. В. Б. Захожая. Київ : Персонал, 2016. 520 с. 7. Яворська Ж. Б. Основи економічної теорії : електрон. навч. посіб. до вивч. курсу навч. дисципліни. Львів, 2023. 119 с. **Додаткова література:** 1. Аналітична економіка: макроекономіка і мікроекономіка : підручник : у 2 кн. / за ред. С. М. Панчишина, П. І. Островерха. 3-тє вид., виправл. та допов. Львів : Апріорі, 2017. Кн. 1: Вступ до аналітичної економіки. Макроекономіка. 567 с. 2. Методологічні проблеми метрологічного аналізу економічних систем: наукова школа доктора економічних наук, професора, Заслуженого діяча науки і техніки України Г. І. Башнянина / О. І. Ковтун та ін. Львів : Ліга-Прес, 2016. 1097 с. 3. Білецька Л. В., Білецький О. В., Савич В. І. Економічна теорія (Політекономія. Мікроекономіка. Макроекономіка) : навч. посібник. 2-ге вид., переробл. та допов. Київ : Центр учбової літератури, 2009. 688 с. 4. Боденчук Л., Боденчук П., Філіпова Н. Роль економічної теорії у формуванні бізнес-права в Україні. *Управління змінами та інновації*. 2025. № 13. С. 7–11. DOI: https://doi.org/10.32782/CMI/2025-13-1. 5. Економічна теорія : навч. посібник / Л. С. Томашик та ін. Львів : Вид-во Львів. торговельно-екон. ун-ту, 2018. 264 с. 6. Економічна теорія : навч. посібник / О. В. Стефанишин та ін. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2015. 336 с. 7. Економічна теорія: політична економія : навч. посібник / за заг. ред. М. І. Звєрякова. Одеса : Атлант, 2014. 338 с. 8. Ковбатюк М. В., Шевчук В. О. Економічна теорія : навч. посібник. Київ : КВЩ, 2016. 568 с. 9. Кравцов О. О. Основи економічної теорії : навч. посібник. Кривий Ріг ; Prague : Oktan Print, 2023. 355 с. 10. Accounting as an integral part of financial and economic assessment of business entities / M. Koval, H. Skyba, H. Kryshtal, A. Kozlova. *Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu*. 2021. № 3. P. 162–166. DOI: https://doi.org/10.33271/nvngu/2021-3/162. 11. Забезпечення сталого розвитку економіки та підвищення енергетичної безпеки на основі використання ВДЕ: проблеми та перспективи / Л. Карбовська та ін. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. 2021. № 2 (37). С. 438–446. **Інформаційні ресурси:** 1. Національний репозитарій академічних текстів : вебсайт. URL: https://nrat.ukrintei.ua. 2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : вебсайт. URL: http://www.nbuv.gov.ua. 3. OECD iLibrary : website. URL: https://www.oecd-ilibrary.org (accessed: 02.09.2026). 4. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: https://www.ukrstat.gov.ua. 5. Міністерство економіки України : офіційний вебсайт. URL: https://www.me.gov.ua. 6. Національний банк України : офіційне Інтернет-представництво. URL: https://bank.gov.ua.
Матеріально-технічне забезпечення	Технічно: мультимедійні аудиторії, комп'ютерні класи з Інтернетом (Wi-Fi). Програмно: ПЗ MS Office (Word, Excel, PowerPoint), ресурси Держстату та НБУ, платформи Google Classroom, Google Meet та Zoom (для дистанційного навчання). Методично та інформаційно: повний навчально-методичний комплекс (програма, силабус, методички), бібліотечний фонд МАУП та електронні ресурси МБІЦ ім. Ярослава Мудрого.
Інформація про науково-педагогічного працівника (з фото)	 **Лаврова Ірина Анатоліївна** Викладач, спеціаліст вищої категорії menedzmentuk@gmail.com моб. тел. (Viber/Telegram): (067)-744-59-57